

6. cvičení ze ZMA

Matěj Novotný

3.11.2015

Úlohy na cvičení

G1 Uvěřte v platnost následujících rovností a zapamatujte si je.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1.$$

G2 Z předešlých odvodte následující limity. V mých poznámkách $\log x := \ln x$, (logaritmus uvažujeme o základu e , pokud není vysloveně uvedeno jinak).

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \frac{1}{2}, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(1+x)}{x} = \lim_{y \rightarrow 1} \frac{\log y}{y-1} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \log a, \quad a > 0, \quad a \neq 1.$$

G3 Spočítejte následující limity. Využijte přitom základních limit pro funkce \sin , \cos , \exp , \log .

$$\begin{aligned} a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{x}, \quad b) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin x + \operatorname{tg} x)^2}{x^2}, \quad c) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - \operatorname{tg} x}{x^3}, \quad d) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin x + \cos x)^2}{x^2}, \\ e) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sin x + \cos x)^2}{x}, \quad f) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - e^x + 1}{x}, \quad g) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{e^x - 1}, \quad h) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \sqrt{x+1}}{x}, \\ i) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^3 x}{x^2}, \quad j) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(1+x) - 2x + \sin^2 x}{x}, \quad k) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^x}{x}. \end{aligned}$$

G4 Za využití věty o limitě složené funkce (a základních limit) spočítejte následující limity. Ověřte náležitě předpoklady věty.

$$\begin{aligned} a) \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sin(x-3)}{2x-6}, \quad b) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{3x} - 1}{x}, \quad c) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(5x^2 - 5)}{x-1}, \quad d) \lim_{x \rightarrow -2} \frac{\log(2 + \frac{x}{2})}{x+2}, \\ e) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(\cos x)}{x^2}, \quad f) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{\sin 7x}. \end{aligned}$$

G5 Exponenciální limity.

$$a) \lim_{x \rightarrow 0} (1-x)^{\frac{1}{2x}}, \quad b) \lim_{x \rightarrow 0} (1+\sin x)^{\cot x}, \quad c) \lim_{x \rightarrow 0^+} (1+\sqrt{x})^{\frac{1}{x}}, \quad d) \lim_{x \rightarrow 0} (1+\operatorname{tg} x)^{\frac{1}{x}}, \quad e) \lim_{x \rightarrow -1^-} (2^x + 3^x)^{\log(1+x)}.$$

G6 Těžký příklad.

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \left(\frac{2x}{\pi}\right)^{\operatorname{tg} x}$$

G7 Protipříklad na větu o limitě složené funkce. Uvědomte si, že $\lim_{x \rightarrow 0} x \sin \frac{1}{x} = 0$. (proč?)

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\exp(x \sin \frac{1}{x}) - 1}{x \sin \frac{1}{x}}$$

Proč tato limita neexistuje?

Výsledky

G3 a)1, b)4, c) $\frac{-1}{2}$, d) ∞ , e)neexistuje, f)0, g)1, h) $\frac{1}{2}$, i)0, j)-1, k)-1.

G4 a) $\frac{1}{2}$, b)3, c)10, d) $\frac{1}{2}$, e) $\frac{-1}{2}$, f) $\frac{3}{7}$.

G5 a) $e^{-1/2}$, b)e, c) ∞ , d)e, e) ∞ .

G6 $e^{-2/\pi}$.

G7 Funkce není definovaná na žádném prstencovém okolí nuly. (V každém okolí nuly se vyskytuje nějaký z bodů $x_n = \frac{1}{n\pi}$ (dokonce nekonečno takových). V bodech x_n ale není funkce definována.)